Het gebruik van opioïden in de oudere populatie (65+) met pijn.

Haio: FREDERIX Iris , KUL
Promotor: AERTGEERTS Bert , KUL
Praktijkopleider: CORNELISSEN Ria , FREDERIX Eric , MEERSMAN Agnes

Context: Er is geen duidelijk beeld op het gebruik van opioïden in de 65-plussers populatie met pijn. Zo is er op heden het percentage opioïdegebruikers in deze leeftijdsgroep niet geweten evenals de karakteristieken van deze ouderen. Beiden kunnen helpen om het gebruik van opioïden in niet palliatieve setting te verbeteren en pijnpunten bloot te leggen.

Onderzoeksvraag: Deze thesis biedt een zicht op de populatie van 65-plussers die opioïden gebruiken. Het blootleggen van het aandeel patiënten dat opioïden gebruikt en wat de karakteristieken van deze populatie zijn, zijn het hoofddoel van dit schrijven. Ook de reden van gebruik wordt bekeken.

Methode: Er werd een systematische review uitgevoerd. Inclusie- en exclusiecriteria zijn leeftijd (65+), een concrete conclusie rond opioïden gebruik alsook studiedesign waarbij naar cohortstudies en cross-sectionele studies wordt gekeken; RCT’s vallen buiten de scope van deze thesis. Een gesystematiseerde zoekopdracht in Medline, WoS en Embase werd uitgevoerd. Risk of bias werd nagegaan aan de hand van een zelf opgestelde vragenlijst. Gegevens werden samengevat in tabellen, alsook kwantitatieve en kwalitatieve conclusies werden geformuleerd.

Resultaten: 22 studies werden weerhouden. Het gebruik van opioïden is sterk uiteenlopend, van 6,8% tot 69% in de onderzochte populaties. Binnen de groep ouderen die opioïden gebruiken, zien we vaker vrouwen en patiënten van het Kaukasische ras. Met toenemende leeftijd is er vaak minder gebruik, met een gemiddelde leeftijd tussen 75.2 en 82 jaar. Bij geïnstitutionaliseerde ouderen is er meer gebruik. Dementie geeft minder gebruik. Indicaties van gebruik zijn uiteenlopend, gaande van acute pijn (waaronder brandwonden en pijn ten gevolge van trauma), tot chronische pijn (zoals pijn bij kanker of artritis).

Conclusie: Het percentage patiënten dat opioïden gebruikt, varieerde van 6,8% tot 69%. Twee van de grootste cohortstudies geven een percentage van 38% bij de algemene oudere populatie weer, wat eventueel als gemiddelde kan beschouwd worden. Echter is een eenduidig antwoord in de vorm van één enkel percentage niet terug te vinden door de verschillende populaties die men onderzocht in de weerhouden literatuur. Gemeenschappelijke factoren zijn dat er meer gebruik is bij geïnstitutionaliseerde ouderen en polyfarmacie, meer gebruik in de vrouwelijke populatie en het Kaukasische ras. Het al dan niet gebruiken van opioïden is dus niet alleen afhankelijk van de soort pijn maar ook van het profiel van de oudere patiënt.